

[Marie Christensen.]

ner om, hvor daarligt Præsteenkerne egentlig har været stillet ned gennem Tiderne. Ifølge Danske Lov havde Præsteenkerne Ret til en lille Pension, men det højeste, de kunde faa, var en Ottendedel af Embedets Indtægter. Men saafremt det skulde ske, at der kom to Enker paa et Embede, saa skulde de to dele den lille Lod, der var, og den lille Lod, der var, var meget lidt til en og mindre til to. Dermed opstod der ganske fortvivlede Forhold. Pengene skulde deles, efter som der var Trang til dem. Saa var det, at Hjelpeenkekasserne traadte til, derved at Stiftets Præster paa tog sig at betale den ene Enkes Pension. Det har været ordnet forskelligt i de forskellige Stifter. I nogle Stifter var det ordnet saaledes, at man hvert Aar paalignede det Beløb, der var Brug for, og denne Ordning bortfalder altsaa af sig selv. Der er ingen Formue, og da nu Præsteenkerne ved Lønningsloven er kommet ind under de samme Pensionsforhold som de øvrige Tjenestemandsenker, er der ikke længere Brug for denne Ordning; den kan bortfalde af sig selv. I andre af Stifterne havde man derimod ordnet sig saaledes, at der blev betalt et bestemt aarligt Bidrag. Man har her opsparret nogle Formuer, og det bestemmes nu i § 9, hvordan der skal forholdes med den Slags Formuer. De skal ligesom Midlerne i de øvrige Enkekasser overgaa til den Fond, som ifølge § 5 skal oprettes, og som altsaa skal bruges til Fordel for Præsterne efterladte. — Jeg mener, at det er godt, at vi kommer til en Ordning af disse Forhold, og jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme og Vedtagelse her i Tinget.

Dahl: Som det blev sagt af den foregaaende Taler, var Præsteenkernes Kaar meget daarlige, for ikke at sige for de flestes Vedkommende elendige, før vi fik Lønningslovene af 1919. Men ved Lønningslovene af 1919, altsaa ikke blot Præsterne Lønningslov, men den store Lønningslov for Statens Tjenestemænd, fik Enkerne i Almindelighed betydeligt bedre Kaar end tidligere. I Særdeleshed kom det jo til at gælde Præsteenkerne, som havde været daarligere stillet end andre tidligere. Denne Forbedring af Præsteenkernes Kaar maatte

naturligvis foraarsage betydelige Skattepaalæg baade for Borgerne i Almindelighed og for de kirkelige Skatteydere desforuden, idet ikke blot Præstelønningsfonden med dens fra gammel Tid bestaaende Præstelønningmidler maatte udrede en Del af Enkepensionen, men ogsaa den kirkelige Ligning, der blev indført ved Præstelønningsloven af 1919, maatte bære sin Del. Og da yderligere en Del af Enkernes Pensioner blev lagt over paa Statskassen, maatte alle Statsborgere her i Landet, baade de, der er indenfor Folkekirken, og de, der er udenfor, yde deres Bidrag til den Forbedring af Præsteenkernes Kaar, som blev en Følge af Præstelønningsloven af 1919. Men denne Forbedring overflødiggjorde de gejstlige Enkekasser, som havde bestaaet fra gammel Tid. Nu vilde det have været i Overensstemmelse med de Principper, som blev fulgt paa tilsvarende Omraader, om man i alt Fald delvis havde inddraget disse Kassers Midler dels under Lønningsfonden, dels i Statskassen. Det vilde have været i Overensstemmelse med de Principper, som blev fulgt ved den almindelige Tjenestemandsløvslov. Det gjorde man ikke. I Stedet for kom der en Paragraf i Præstelønningsloven om, at der skulde ned sættes en Kommission til at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse eller foreslaa en Afvikling af Kasserne. Denne Kommission kom ikke til det Resultat, at disse Kassers Midler delvis skulde gaa over enten til den særlige gejstlige Lønningsfond eller til Statskassen, men den kom til det Resultat, at Enkekassernes Forpligtelser skulde overtages af Statsanstalten for Livsforsikring. Der skulde indbetales en Sum, som svarede til Forpligtelserne, og Resten skulde da udgøre en Understøttelsesfond for Præsteenker og Børn af Præster.

Jeg har ikke fremhævet denne Forskel i Fremgangsmaaden for Præsterne Vedkommende og for de øvrige Statstjenestemænds Vedkommende for at stille Krav, som afviger fra den Linie, der er fastlagt her i Lovforslaget, men blot for at gøre opmærksom paa, hvor kulant Staten har været overfor Præsterne og Præsteenkerne ved denne Lejlighed. Man har saa tidt fra anden Side fremhævet, hvorledes Staten har plukket Præsterne i den sidste Menne-